

ทัตชาวดี สิทธิสาร 2552: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาล
กำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สาขาพัฒนาสังคม โครงการ
สหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ชัชวีร์ นฤทุม, Ph.D.
190 หน้า

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาหาตัวแปรอิสระ ลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ
สภาวะสุขภาพร่างกาย การเห็นคุณค่าในตนเอง และสัมพันธภาพภายในครอบครัวของผู้สูงอายุ ที่มีอิทธิพลต่อ
สุขภาพจิตของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลกำแพงแสน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกใน
ชมรม จำนวน 186 คน สุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของ
เครื่องมือ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา
ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
แบบขั้นตอน กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุในชมรมมีสภาวะสุขภาพร่างกาย การเห็นคุณค่าในตนเอง และสัมพันธภาพใน
ครอบครัวอยู่ในระดับดี สำหรับสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในชมรมพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่า สุขภาพจิตด้านความรู้สึกลงในทางที่ดี สุขภาพจิตด้านการยอมรับความเปลี่ยนแปลง สุขภาพจิตด้านการ
ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม สุขภาพจิตด้านการควบคุมอารมณ์ของตนเอง และสุขภาพจิตด้านการสร้าง
สัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นอยู่ในระดับดีเช่นเดียวกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่าแหล่งที่มาของรายได้
และการเข้าร่วมกิจกรรมกับชมรม มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน
สภาวะสุขภาพ การเห็นคุณค่าในตนเองและสัมพันธภาพภายในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตภาพรวม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สำหรับการทดสอบหาตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในชมรม ซึ่งประกอบด้วย
ลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ สภาวะสุขภาพร่างกาย การเห็นคุณค่าในตนเอง และสัมพันธภาพภายใน
ครอบครัว โดยมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 15 ตัว ผลการศึกษาพบว่า มีตัวแปรอิสระ 4 ตัว ร่วมกันทำนายสุขภาพจิตใน
ภาพรวมได้ร้อยละ 49.8 คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง (34.1%) สัมพันธภาพภายในครอบครัว (7.8%) สภาวะสุขภาพ
ร่างกาย (5.3%) และอาชีพ (2.6%) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการศึกษาสุขภาพจิตในรายด้านพบว่า
ตัวแปรอิสระเรื่องการเห็นคุณค่าในตนเองเข้าทำนายเป็นอันดับหนึ่ง ถึง 3 ด้าน คือ การยอมรับความเปลี่ยนแปลง
การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น และรวมถึงสุขภาพจิตในภาพรวมด้วย
นอกจากนี้สัมพันธภาพภายในครอบครัวเข้าทำนายเป็นอันดับหนึ่งของสุขภาพจิตด้านความรู้สึกลงในทางที่ดีด้วย